

Zasiłek dla osób bezrobotnych

Departament Rynku Pracy MRPiPS Data publikacji: 28.04.2014 Data modyfikacji: 03.10.2019

Prawo do zasiłku

Prawo do zasiłku będzie Ci przysługiwać od dnia zarejestrowania się we właściwym powiatowym urzędzie pracy, jeżeli nie ma dla Ciebie propozycji odpowiedniej pracy, propozycji [url=14233]stażu [/url], [url=14513]przygotowania zawodowego dorosłych [/url], [url=55479]szkolenia [/url], [url=14133]prac interwencyjnych [/url] lub [url=14113]robót publicznych [/url] oraz jeżeli w okresie 18 miesięcy bezpośrednio poprzedzających dzień zarejestrowania łącznie przez okres co najmniej 365 dni:

1. byłeś zatrudniony i osiągałeś wynagrodzenie w kwocie co najmniej **minimalnego wynagrodzenia za pracę**, od którego istnieje obowiązek opłacania składki na Fundusz Pracy; w okresie tym nie uwzględnia się okresów urlopów bezpłatnych trwających łącznie dłużej niż 30 dni,
2. wykonywałeś pracę na podstawie umowy o pracę nakładczą i osiągałeś z tego tytułu dochód w wysokości co najmniej **minimalnego wynagrodzenia za pracę**,
3. świadczyłeś usługi na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do których zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo współpracowałeś przy wykonywaniu tych umów, przy czym podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy stanowiła kwota co najmniej **minimalnego wynagrodzenia za pracę** w przeliczeniu na okres pełnego miesiąca,
4. opłacałeś składki na ubezpieczenia społeczne z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności lub współpracy, przy czym podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy stanowiła kwota co najmniej **minimalnego wynagrodzenia za pracę**,
5. wykonywałeś pracę w rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych lub spółdzielni usług rolniczych, będąc członkiem tej spółdzielni, przy czym podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy stanowiła kwota co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę,
6. opłacałeś składkę na Fundusz Pracy w związku z zatrudnieniem lub wykonywaniem innej pracy zarobkowej za granicą u pracodawcy zagranicznego w państwie nie należącym do Unii Europejskiej, Europejskiego Obszaru Gospodarczego, Konfederacji Szwajcarskiej, w wysokości 9,75% przeciętnego wynagrodzenia za każdy miesiąc zatrudnienia,
7. byłeś zatrudniony za granicą i przybyłeś do Rzeczypospolitej Polskiej jako repatriant,
8. byłeś zatrudniony, pełniłeś służbę lub wykonywałeś inną pracę zarobkową i osiągałeś wynagrodzenie lub dochód, od którego istnieje obowiązek opłacania składki na Fundusz Pracy,
9. wykonywałeś pracę w okresie tymczasowego aresztowania lub odbywania kary

pozbawienia wolności, przy czym podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy stanowiła kwota co najmniej **minimalnego wynagrodzenia za pracę**. Jeżeli zgłosisz się do właściwego powiatowego urzędu pracy celem rejestracji w okresie 30 dni od dnia zwolnienia z zakładu karnego lub aresztu śledczego urząd ustalając prawo do zasiłku weźmie pod uwagę również okresy wskazane powyżej przypadające w okresie 18 miesięcy przed ostatnim pozbawieniem wolności.

Do 365 dni uprawniających do zasiłku zaliczane są okresy:

1. zasadniczej służby wojskowej, przeszkolenia wojskowego, służby przygotowawczej, służby kandydackiej, kontraktowej zawodowej służby wojskowej, ćwiczeń wojskowych, okresowej służby wojskowej, terytorialnej służby wojskowej pełnionej rotacyjnie lub służby wojskowej pełnionej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny oraz zasadniczej służby w obronie cywilnej i służby zastępczej, a także służby w charakterze funkcjonariusza, o którym mowa w ustawie z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin;
2. urlopu wychowawczego udzielonego na podstawie odrębnych przepisów;
3. pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy lub służby, o której mowa w pkt 1, renty szkoleniowej oraz przypadające po ustaniu zatrudnienia, wykonywania innej pracy zarobkowej albo zaprzestaniu prowadzenia pozarolniczej działalności okresy pobierania zasiłku chorobowego, macierzyńskiego, zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego lub świadczenia rehabilitacyjnego, jeżeli podstawę wymiaru tych zasiłków i świadczenia, z uwzględnieniem kwoty składek na ubezpieczenia społeczne, stanowiła kwota wynosząca co najmniej **minimalne wynagrodzenie za pracę**;
4. niewymienione powyżej okresy, a które były opłacane składki na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy, jeżeli podstawę wymiaru składek stanowiła kwota wynosząca co najmniej **minimalne wynagrodzenie za pracę**;
5. za które przyznano odszkodowanie z tytułu niezgodnego z przepisami rozwiązania przez pracodawcę stosunku pracy lub stosunku służbowego, oraz okres, za który wypłacono pracownikowi odszkodowanie z tytułu skrócenia okresu wypowiedzenia umowy o pracę;
6. świadczenia usług na podstawie umowy uaktywniającej, o której mowa w art. 50 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3;
7. pobierania renty rodzinnej, w przypadku gdy nastąpił zbieg prawa do tej renty z prawem do renty z tytułu niezdolności do pracy i wybrano pobieranie renty rodzinnej;
8. sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem przez osoby, podlegające obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym;
9. pobierania świadczenia pielęgnacyjnego lub specjalnego zasiłku opiekuńczego na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, lub zasiłku dla opiekuna na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, jeżeli utrata prawa do nich była spowodowana śmiercią osoby, nad którą opieka była

sprawowana.

Ponadto zasiłek będzie Ci przysługiwał, jeżeli zostałeś zwolniony z zasadniczej służby wojskowej lub okresowej służby wojskowej, a okres jej odbywania wynosił co najmniej 240 dni i przypadł w okresie 18 miesięcy poprzedzających dzień zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy.

Pomimo nieopłacania składki na Fundusz Pracy zasiłek dla osób bezrobotnych będzie przysługiwał, gdy:

1. pracodawcy oraz inne jednostki organizacyjne są zwolnieni z obowiązku opłacania składek na Fundusz Pracy za zatrudnionych pracowników powracających z urlopu macierzyńskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopu rodzicielskiego lub urlopu wychowawczego w okresie 36 miesięcy począwszy od pierwszego miesiąca po powrocie z urlopu macierzyńskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopu rodzicielskiego lub urlopu wychowawczego;
2. pracodawcy oraz inne jednostki organizacyjne są zwolnieni z obowiązku opłacania składek na Fundusz Pracy przez okres 12 miesięcy, począwszy od pierwszego miesiąca po zawarciu umowy o pracę, za osoby zatrudnione, które ukończyły 50 rok życia i w okresie 30 dni przed zatrudnieniem pozostawały w ewidencji bezrobotnych powiatowego urzędu pracy;
3. pracodawcy oraz inne jednostki organizacyjne są zwolnieni z obowiązku opłacania składki na Fundusz Pracy za zatrudnione osoby, które mają co najmniej 55 lat (kobiety) oraz 60 lat (mężczyźni);
4. pracodawcy oraz inne jednostki organizacyjne nie opłacają składek na Fundusz Pracy przez okres 12 miesięcy, począwszy od pierwszego miesiąca po zawarciu umowy o pracę, za skierowanych zatrudnionych bezrobotnych, którzy nie ukończyli 30 roku życia;
5. przedsiębiorcy Polskiego Związku Głuchych i Polskiego Związku Niewidomych oraz Związku Ociemniałych Żołnierzy Rzeczypospolitej Polskiej, Towarzystwo Opieki nad Ociemniałymi, Zakład Opieki dla Niewidomych w Laskach oraz zakłady aktywności zawodowej nie opłacają składek na Fundusz Pracy za zatrudnionych pracowników o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.

Zasiłek będzie Ci przysługiwał, jeżeli spełniasz warunki do jego nabycia:

1. **po okresie 90 dni**, jeżeli:
 1. w okresie 6 miesięcy przed zarejestrowaniem w powiatowym urzędzie pracy rozwiązałeś stosunek pracy lub stosunek służbowy za wypowiedzeniem albo na mocy porozumienia stron. Nie dotyczy to sytuacji, gdy:
 - porozumienie stron nastąpiło z powodu upadłości, likwidacji pracodawcy lub zmniejszenia zatrudnienia z przyczyn dotyczących zakładu pracy,
 - rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego za wypowiedzeniem lub na mocy porozumienia stron nastąpiło z powodu zmiany miejsca zamieszkania,
 - rozwiązałeś umowę o pracę w trybie art. 55 § 1¹- Kodeks pracy;
 2. zarejestrowałeś się w powiatowym urzędzie pracy jako osoba bezrobotna w okresie, zgłoszonego do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności

Gospodarczej, zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej;;

Okres ten skraca przysługujący Tobie okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

2. **po okresie 180 dni**, jeżeli w okresie 6 miesięcy przed zarejestrowaniem się w powiatowym urzędzie pracy:
 1. spowodowałeś rozwiązanie ze swej winy stosunku pracy lub stosunku służbowego bez wypowiedzenia,
 2. rozwiązałeś stosunek pracy zawarty na podstawie skierowania przez urząd pracy do pracodawcy otrzymującego w ramach tego skierowania grant, świadczenie aktywizacyjne albo dofinansowanie wynagrodzenia, przed upływem okresów określonych odpowiednio w art. 60a ust. 4, art. 60b ust. 2 oraz art. 60d ust. 2;

Okres ten skraca przysługujący Tobie okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

3. po upływie okresu, za który otrzymałeś odszkodowanie za skrócenie okresu wypowiedzenia umowy o pracę; prawo do zasiłku nabędziesz po upływie okresu, za który otrzymałeś odszkodowanie;

Okres ten skraca przysługujący Tobie okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

4. po upływie okresu, za który otrzymałeś otrzymane przewidziane w odrębnych przepisach świadczenie w postaci jednorazowego ekwiwalentu pieniężnego za urlop górniczy, jednorazowej odprawy socjalnej, zasiłkowej, pieniężnej po zasiłku socjalnym, jednorazowej odprawy warunkowej lub odprawy pieniężnej bezwarunkowej; prawo do zasiłku nabędziesz po upływie okresu, za który otrzymałeś ekwiwalent lub odprawę,

Okres ten skraca przysługujący Tobie okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

5. 120 dni w przypadku pierwszej odmowy, 180 dni w przypadku drugiej odmowy, 270 dni w przypadku trzeciej i każdej kolejnej odmowy, jeżeli:
 1. odmówiłeś bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, szkolenia, stażu, przygotowania zawodowego dorosłych, wykonywania prac interwencyjnych, robót publicznych, poddania się badaniom lekarskim lub psychologicznym, mającym na celu ustalenie zdolności do pracy lub udziału w innej formie pomocy określonej w ustawie;
 2. po skierowaniu nie podjąłeś szkolenia, przygotowania zawodowego dorosłych, stażu, wykonywania prac społecznie użytecznych, lub innej formy pomocy określonej w ustawie,

Okres ten skraca przysługujący Tobie okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

6. **po zakończeniu praktyki** absolwenckiej i otrzymywaniu z tego tytułu

miesięcznie świadczenia pieniężne w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę;

Okres ten skraca przysługujący Tobie okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

Dodatkowo zasiłek nie przysługuje za okresy, w których bezrobotny przebywa za granicą lub pozostaje w innej sytuacji powodujące brak gotowości do podjęcia pracy (do 10 dni). Okres ten skraca przysługujący Tobie okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

Okres pobierania zasiłku

Okres pobierania zasiłku wynosi:

1. **180 dni** – jeśli mieszkasz na obszarze powiatu, którego stopa bezrobocia w dniu 30 czerwca roku poprzedzającego dzień nabycia prawa do zasiłku nie przekraczała 150% przeciętnej stopy bezrobocia w kraju;
2. **365 dni** – jeśli:
 1. mieszkasz na obszarze powiatu, którego stopa bezrobocia w dniu 30 czerwca roku poprzedzającego dzień nabycia prawa do zasiłku przekraczała 150% przeciętnej stopy bezrobocia w kraju, albo
 2. masz powyżej 50 roku życia oraz posiadasz co najmniej 20-letni okres uprawniający do zasiłku, albo
 3. masz na utrzymaniu co najmniej jedno dziecko w wieku do 15 lat, a małżonek jest także osobą bezrobotną i utracił prawo do zasiłku z powodu upływu okresu jego pobierania po dniu nabycia prawa do zasiłku przez Ciebie, albo
 4. samotnie wychowujesz co najmniej jedno dziecko w wieku do 15 lat.

Okres pobierania zasiłku ulega:

1. **skróceniu** o okres zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych oraz o okres odbywania stażu, szkolenia lub przygotowania zawodowego dorosłych przypadających na okres, w którym przysługiwałby zasiłek, oraz o okresy nieprzysługiwania zasiłku, o których mowa wyżej,
2. **wydłużeniu** o czas, przez który przysługiwałby kobiecie, zgodnie z odrębnymi przepisami, zasiłek macierzyński, w przypadku urodzenia dziecka przez kobietę pobierającą zasiłek dla bezrobotnych w okresie, lub w ciągu miesiąca po jego zakończeniu,

Okres pobierania zasiłku nie ulega zmianie, jeśli w okresie jego pobierania

- zmienisz miejsce zamieszkania,
- miejscowość, w której mieszkasz zostanie objęta działaniem innego powiatu.

Zasiłek na okres skrócony tj. stanowiący kontynuację nabytego prawa do zasiłku będzie przysługiwał, jeżeli:

1. utracisz status osoby bezrobotnej na okres krótszy niż 365 dni z powodu:
 1. podjęcia zatrudnienia,
 2. podjęcia innej pracy zarobkowej,
 3. podjęcia pozarolniczej działalności,
 4. uzyskiwania przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie
2. oraz zarejestrujesz się w powiatowym urzędzie pracy jako osoba bezrobotna w okresie 14 dni od dnia:
 1. ustania zatrudnienia,
 2. zaprzestania wykonywania innej pracy zarobkowej,
 3. zaprzestania prowadzenia pozarolniczej działalności,
 4. zaprzestania pobierania po ustaniu zatrudnienia zasiłku chorobowego, macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego,
 5. zaprzestania osiągania przychodu przekraczającego połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie.

Zasiłek na okres pomniejszony będzie przysługiwał, jeżeli utracisz status osoby bezrobotnej na okres nie dłuższy niż 365 dni, a w dniu kolejnej rejestracji spełnisz warunki do uzyskania prawa do zasiłku, uzyskasz prawo do zasiłku na okres pomniejszony o poprzedni okres pobierania zasiłku.

Okresów pobierania zasiłku nie wlicza się do:

1. okresów wymaganych do nabycia prawa oraz ustalenia wysokości i okresu pobierania zasiłku dla bezrobotnych;
2. okresu zatrudnienia, od którego zależy nabycie prawa do urlopu wypoczynkowego;
3. stażu pracy określonego w odrębnych przepisach, wymaganego do wykonywania niektórych zawodów.

Wysokość zasiłku

Wysokość zasiłku zależy stażu pracy osoby bezrobotnej.

Jeżeli przepracowałeś łącznie:

1. do 5 lat, przysługuje zasiłek w wysokości 80 % zasiłku podstawowego,
2. pomiędzy 5 a 20 lat, przysługuje 100 % zasiłku podstawowego,
3. co najmniej 20 lat, przysługuje zasiłek w wysokości 120 % zasiłku podstawowego.

Sposoby naliczania zasiłków

Zasiłki urząd wypłaca w okresach miesięcznych z dołu. Zasiłek za niepełny miesiąc ustala się, dzieląc kwotę przysługującego zasiłku przez 30 i mnożąc przez liczbę dni kalendarzowych przypadających w okresie, za który zasiłek przysługuje.

Za okres pobierania zasiłku dla osób bezrobotnych urząd wystawia PIT 11.

Przedawnienie roszczeń

Roszczenia do należnych a niepobraných kwot zasiłków ulegają przedawnieniu z upływem 6 miesięcy od dnia postawienia ich do dyspozycji.

Podstawa prawna

- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2019 r. poz. 1482, z późn. zm.) – art. 71, art. 72, art. 73, art. 75, art. 104a-105;
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 sierpnia 2009 r. w sprawie szczegółowego trybu przyznawania zasiłku dla bezrobotnych, stypendium i dodatku aktywizacyjnego (Dz.U. z 2009 r. poz. 1118 z późn. zm.)